

Nomineringsförslag 2 Frönäskällan i Mariefred. Insänt av Gunnel Vrethem.

Frönäskällan är belägen invid Frönäs Gård i NÖ sluttande moränmark i barrskog i trakterna av Mariefred. Den är beskriven som "Brunn/Kalkälla, L1982:3762, Kärnbo 241" och är utmärkt på Riksantikvarieämbetets karta, som "Övrig kulturhistorisk lämning".

Frönäs Gård har en historia bakåt, som soldattorp, Ramsiöö, i Kärnbo socken, med rote nr 1033, fr o m 1710 t o m 1926. Därefter bildades Frönästorpet, som köptes 1949 med tillhörande mark av min familj – Dahl. Frönäskällan var under 1940--50 och -60-talet vår enda dricksvattenkälla.

1976 ombildades Frönästorpet till en Samfällighet, Ramsö S:1, med tre fastigheter varav vi numera sedan 2007 är åretruntboende på Frönäs Gård 3 Ramsö1:11. Sedan jag kom med i Källakademin 2017 har jag intresserat mig för källans historia och status och rensat källan enligt er skrift - "Vård, skydd och nyttjande av kalkällor". Källan är stensatt och har avrinning mot N och har en diameter på 1,2 m och ett konstant vattendjup på ca 65 cm.

Figur 1: Frönäskällan. Foto: Gunnel Vrethem.

Vattenprover är analyserade av Svenska Vattenlaboratoriet AB och funnits tjänligt som dricksvatten, med lågt Ph-värde 5,9, COD-värde 4 mg/l och konduktivitet 5 mS/s. Vattnet har varken doft eller smak och håller temp 6-8 gr C.

För att förhindra nedfall av löv, barr och skräp så har vi nu försett den med ett rejält trälock. Källan är märkt med Källakademin's dekal och försedd med liten hink att hämta upp dricksvatten i.

Figur 2-3. Frönäskällan med nybyggt trälöck och hink för vattenhämtning. Foto Gunnel Vrethem.

Då källan inte var registrerad i Statens Geologiska Undersökningars, SGUs, källarkiv, så har jag lämnat in ovanstående uppgifter samt position, efter observation 20200615.

Som ledamot i Källakademin fick jag ansvar att tillsammans med två Hembygdsföreningar, Mariefreds och Turinge-Taxinges, anordna en Exkursionsdag med visning av "vår" kallkälla, kallad Frönäskällan (Dahlkällan) samt två Trefaldighetskällor i Mariefredstrakten, som var planerad lördagen 25 april 2020. På grund av Coronapandemin blev dagen inställd tills vidare.

De två Trefaldighetskällorna, Drottningkällan i Taxinge och Målartorpskällan i Slottsbrinken finns väldokumenterade i skrifter, som Lennart Schweitz, Mariefreds Hembygdsförening har sammanställt och som har publicerats i Källvärlden, årgång 2020.

Mariefred 20200831

Med vänlig hälsning Gunnel Vrethem